

در گفت و گو با حجت الاسلام و
المسلمین عبدالله حقیقت حاصل شد

زیبایی های قرآن و عزت در

طنهامور

گفت و گو: رمضانعلی ابراهیمزاده گرجی

در همین جلسه مطرح شد که اگر ما بتوانیم کلام معصوم (ع) را در قالبهایی ارائه کنیم که زیبایی های کلام در آن قالب تجلی یابد، رجوع مردم به آن ها نیز افزایش خواهد یافت.

سرانجام دوستان حاضر در آن جمع تصمیم گرفتند برای انتقال پیام معصوم (ع)، از فناوری های جدید از جمله نشریه ی الکترونیک استفاده کنند. زیرا این نشریات در دسترس ی به اطلاعات، سریع عمل می کنند و گستره ی بهره گیری از آنان نیز محدودیت ندارد. لذا به تأسیس پایگاه اینترنتی طهور به نشانی www.tahoor.com اقدام کردند.

● مؤسسه را چگونه اداره می کنید؟

○ مؤسسه هیئت مؤسس و هیئت مدیره دارد. بنده هم به عنوان مدیر مؤسسه ی فرهنگی و هنری جام طهور انتخاب شده ام. مؤسسه از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز رسمی دارد و براساس مقررات جمهوری اسلامی عمل می کند و غیرانتفاعی است.

● هزینه های مؤسسه را از چه منابعی تأمین می کنید؟

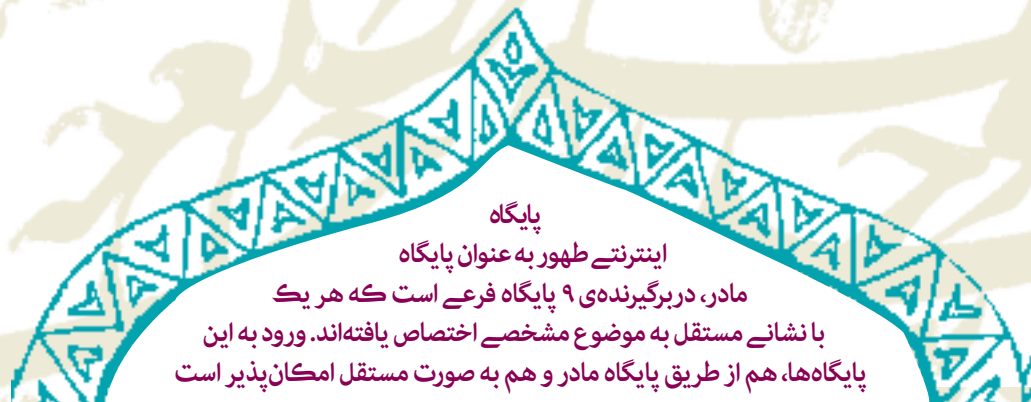
○ مؤسسه ی فرهنگی و هنری جام طهور، غیرانتفاعی و غیروابسته به نهادهای دولتی است. در همان جلسه ی شهادت

«مؤسسه ی فرهنگی و

هنری جام طهور»، مؤسسه ی غیرانتفاعی و غیردولتی است که سعی دارد معارف اسلامی را، با استفاده از روش های جذاب و مستند، از طریق ابزار روزآمد، به مخاطبان عرضه دارد. برای معرفی این مؤسسه، نوع فعالیت های آن و امکاناتی که دارد، با حجت الاسلام و المسلمین عبدالله حقیقت، مدیر مؤسسه، به گفت و گو نشستهایم.

● لطفاً برای مخاطبان فصل نامه ی رشد آموزش قرآن، درباره ی چگونگی و چرایی تشکیل «مؤسسه ی فرهنگی هنری جام طهور» توضیح بدهید.

○ سال ۱۳۷۸ با جمعی از دوستان در مجلس شهادت حضرت زهرا (س) گفت و گو می کردیم، سخن به این روایت حضرت رضا (ع) رسید که فرمود: «رحم الله احمیة امرنا» (خداوند رحمت کند کسی را که امر ما را زنده کند). و در روایت دیگر آمده است: اگر مردم زیبایی کلام ما را درمی یافتند، به طور قطع از ما پیروی می کردند.

پایگاه

اینترنتی طهور به عنوان پایگاه

مادر، دربرگیرنده‌ی ۹ پایگاه فرعی است که هر یک

با نشانه‌ی مستقل به موضوع مشخصی اختصاص یافته‌اند. ورود به این

پایگاه‌ها، هم از طریق پایگاه مادر و هم به صورت مستقل امکان‌پذیر است

سروریس ویژه، علاقه‌مندان ابتدا در پایگاه ثبت‌نام می‌کنند. هنگام معرفی پایگاه‌ها، توضیح لازم را عرض خواهیم کرد. پایگاه طهور نوعی پایگاه جامع اینترنتی است که حاصل فعالیت‌های مؤسسه‌ی فرهنگی و هنری جام طهور، پس از پردازش لازم، در این پایگاه قرار می‌گیرد. این پایگاه از جمله با هدف‌های زیر سازمان‌دهی شد:

- فراهم‌سازی امکان دسترسی سریع و آسان به معارف دینی، همراه با دسته‌بندی‌های منطقی، استفاده‌ی بهینه از محتوای موجود در معارف اسلامی و ارائه‌ی نظریات اندیشمندان شیعی در حوزه‌های گوناگون

پایگاه اینترنتی طهور به عنوان پایگاه مادر، دربرگیرنده‌ی ۹ پایگاه فرعی است که هر یک با نشانی مستقل به موضوع مشخصی اختصاص یافته‌اند. ورود به این پایگاه‌ها، هم از طریق پایگاه مادر و هم به صورت مستقل امکان‌پذیر است. پایگاه‌های فرعی و به عبارت بهتر پایگاه‌های تخصصی، عبارت‌اند از:

۱. کتاب‌خانه‌ی طهور؛ ۲. دایره‌المعارف طهور؛ ۳. اعلام طهور؛ ۴. کتاب‌شناسی طهور؛ ۵. ترجمه‌ی قرآن طهور؛ ۶. تفسیر طهور؛ ۷. یادگست طهور؛ ۸. سایت کاربران؛ ۹. سایت پنج روز.

● کار محتوایی تان را با تمرکز بر چه موضوعی آغاز کرده‌اید؟

○ ابتدا زندگی ۱۴ معصوم (ع) را آماده کردیم و در فضای مجازی قرار دادیم. البته ما به این نکته نیز توجه کردیم که نباید به وحدت میان تشیع و تسنن خدشه‌ای وارد شود. تاکنون ۵۰۰۰۰ فیش در این زمینه تهیه و تدوین شده است که همه را در دسترس کاربران قرار داده‌ایم. مواد موجود در فضای مجازی، به اصطلاح رایج در این فضا به صورت «شبکه‌ی تار عنکبوتی» سازمان داده شده است. برای مثال، اگر بدانید پیامبر اسلام (ص) در مکه متولد شد، با کلیک روی واژه‌ی مکه، اطلاعات مربوط به آن ظاهر می‌شود. اگر روی نام بنیان‌گذار خانگی خدا - حضرت ابراهیم (ع) - کلیک کنید، تمام داده‌های موجود مربوط در

حضرت زهرا (س) که از آن یاد کردم و گفت‌وگوی دوستان منجر به تشکیل این مؤسسه شد، بحث دیگری هم بین دوستان به وجود آمد که درباره‌ی انجمن‌های خیریه بود. در آن جلسه گفته شد، چرا انجمن خیریه‌ای در ایران نداریم تا در زمینه‌ی فرهنگ فعالیت کند، در حالی که انواع انجمن‌های خیریه‌ی دیگر را داریم؛ مثل انجمن خیریه‌ی مدرسه‌سازان، کمک به ایتم و رسیدگی به بیماران. پاسخ این بود که بازده این کارها در کوتاه‌مدت و در خارج قابل رؤیت است. لذا جذابیت دارد. تبلیغ هم در این زمینه‌ها بیش‌تر است. اما در زمینه‌ی فعالیت فرهنگی، نه تبلیغ می‌شود و نه تبلیغ درست می‌شود. ضمن این که نتیجه‌ی آن ممکن است پس از سال‌ها کار حاصل شود و عموماً نیز نمی‌توان به چشم سر مشاهده کرد. برای مثال، فرد یا افرادی که به دنبال تلاش فرهنگی تحول روحی پیدا کرده‌اند، امکان دارد در عرض چند سال در آنان تحول مثبت ایجاد نشود و این دگرگونی در میان جمع نیز بسیار نرفته‌تر و با کندی و تدریجی است. بنابراین، جاذبه‌های عینی کوتاه‌مدت ندارد، ولی این سرمایه‌گذاری بنیانی است. باید در این زمینه افرادی که خداوند به آنان نعمت داده و متمول‌اند، به این حوزه وارد شوند. لذا چند تن از دوستان آن جمع هزینه‌های مؤسسه را تقبل کردند و البته بعداً دوستان دیگری نیز در حد توان به آنان پیوسته‌اند و به این طریق هزینه‌های کنونی را تأمین می‌کنند.

● فعالیت شما در فضای مجازی متمرکز شده است و مخاطبان مؤسسه‌ی فرهنگی طهور باید حتماً به اینترنت و پایگاه‌های اینترنتی دسترسی داشته باشند، ضمن آشنا کردن مخاطبان مجله با این پایگاه‌ها، بفرمایید برای ورود به پایگاه آیا شرایطی قرار داده‌اید؟

○ برای ورود به سایت‌های طهور، هیچ شرطی وجود ندارد. هر کس می‌تواند با داشتن نشانی پایگاه، وارد آن شود و از مواد موجود در آن استفاده کند. استفاده از مطالب آن نیز رایگان است. البته یک پایگاه کاربران هم داریم که به دلیل ارائه‌ی

نسخه‌ی فارسی سایت دانش‌نامه (دایره‌المعارف) طهور، مباحث بسیاری را دربر دارد؛ از جمله: موضوعات اصلی دین (عقاید، اخلاق، احکام، فرهنگ و علوم انسانی و زندگی‌نامه‌ی شخصیت‌های اسلامی) نجوم، ادیان آسمانی و آیین‌ها (ادیان غیر آسمانی)

بیان کنم. از شهید مطهری بیش از ۱۰۰ عنوان کتاب باقی‌مانده است که تاکنون چاپ و منتشر شده‌اند. اگر ما بخواهیم از مطلبی در کتاب وی استفاده کنیم، نمی‌دانیم در کدام کتاب دنبال آن برویم و یافتن آن کار سختی است. یا برخی از مطالب را علامه طباطبایی و شهید مطهری فی‌البداهه و استدراک‌کی بیان کردند. مثلاً استاد مطهری در یک سخن‌رانی در حسینیه‌ای، درباره‌ی کار صحبت کرد و بیان زیبایی درباره‌ی فواید کار دارد. اما هرگز به نظر ما نمی‌رسد که درباره‌ی موضوع کار به کتاب «حماسه‌ی حسینی» رجوع کنیم. به این علت، در مؤسسه‌ی فرهنگی و هنری طهور تصمیم گرفتیم، مطالب و آثار فراوان را براساس موضوع استخراج کنیم و به صورت متن قابل استفاده در اینترنت قرار دهیم. لذا با انتخاب عنوان‌های مناسب برای هر موضوع، مفاد آن نیز طبقه‌بندی شد، کاربر به راحتی می‌تواند با استفاده از روش جست‌وجو (serch) و طبقه‌بندی، به مواد مورد نیاز و علاقه دست یابد.

این سایت کاربران بسیار زیادی دارد. برای همگان نیز قابل استفاده است، از استاد و تحصیل‌کردگان سطح بالای حوزه بگیر تا دانش‌آموز و طلبه و دانشجو.

● فقط به آثار این سه تن اکتفا کرده‌اید؟

○ اساس کار را بر استخراج مواد از کتاب‌های علامه طباطبایی، استاد مطهری و علامه تهرانی قرار داده‌ایم و تاکنون از آثار دیگر کمتر استفاده کرده‌ایم.

۲. دایره‌المعارف طهور: نسخه‌ی فارسی سایت دانش‌نامه (دایره‌المعارف) طهور، مباحث بسیاری را دربر دارد؛ از جمله: موضوعات اصلی دینی (عقاید، اخلاق، احکام، فرهنگ و علوم انسانی و زندگی‌نامه‌ی شخصیت‌های اسلامی) نجوم، ادیان آسمانی و آیین‌ها (ادیان غیر آسمانی). مطالب دانش‌نامه براساس مدخل تدوین شده است که در دانش‌نامه‌نویسی رواج دارد.

به محققان مؤسسه تأکید کرده‌ایم که هنگام تهیه‌ی مواد هر مدخل تمام مطالب باید مستند و با ذکر دقیق منابع و مأخذ باشند تا روی سایت قرار گیرند. به اصطلاح، از کُتره‌ای

پایگاه، در دسترس قرار می‌گیرند.

خوب است از مرحوم علاقه‌مندان رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش یاد کنیم. شبکه‌ی رشد آموزش و پرورش که در زمان مرحوم علاقه‌مندان تأسیس شد، کار را با همین فیش‌های زندگی ۱۴ معصوم (ع) که از طرف مؤسسه‌ی فرهنگی و هنری جام طهور در اختیارشان قرار گرفت، آغاز کرد. تعبیر ایشان این بود که به برکت زندگی ۱۴ معصوم (ع)، شبکه‌ی اینترنتی رشد تقویت خواهد شد. در حقیقت، تا آن زمان، این شبکه محتوایی در اختیار نداشت. هم‌اکنون ۵۰۰۰ فیشی که مؤسسه‌ی فرهنگی طهور در اختیار آموزش و پرورش قرار داد، با عنوان «دانش‌نامه‌ی اسلامی» در شبکه‌ی رشد وجود دارد.

● پس از آن فعالیت مؤسسه در چه زمینه‌ای متمرکز شد؟

○ پس از آن و در حدود سال ۱۳۸۱، توجه همکاران مؤسسه به معارف اسلامی معطوف شد؛ با عنایت به دو ویژگی: با نوآوری در شیوه‌ی بیان و قالب بیان همراه باشد.

پایگاه اینترنتی نیز گسترش یافت و از یک سایت در ابتدای فعالیت، به ۱۰ سایت در حال حاضر افزایش یافت. این سایت‌ها که هر یک سایت تخصصی به حساب می‌آیند، عبارت‌اند از:

۱. کتاب‌خانه‌ی طهور: در سایت کتاب‌خانه‌ی طهور حدود ۱۰ هزار مقاله ذخیره شده است که اکثر آنان از آثار مکتوب علامه سید محمد حسین طباطبایی، شهید مرتضی مطهری و علامه تهرانی استخراج شده‌اند. نشانی سایت چنین است:

www.tahoorkotob.com

● آیا کار خاصی روی مطالب این افراد انجام داده‌اید یا به همان صورتی که در کتاب آمده است، در سایت قرار می‌گیرد؟

○ در آثار ایشان مطالب بسیار ارزشمندی وجود دارد، ولی امکان دسترسی سریع و صحیح به آن‌ها خیلی کم است. نمونه‌ای را

عمل کردن اجتناب شد.

برخی از مدخل‌ها بسیار پرمحتوا شده‌اند. مدخل فلسفه از دو هزار فیش تشکیل شده که مجموعه‌ی کاملی از مهمات فلسفه به همراه اطلاعات مفیدی درباره‌ی کلیات فلسفی.

با روش جست‌وجو و طبقه‌بندی، می‌توان به مطالب دل‌خواه دسترسی یافت. از طریق www.tahoordanesh.com به این پایگاه راه می‌یابید.

این سایت به عنوان یک پایگاه مرجع مطرح است. امیدواریم کاربران به تدریج از مراجعه به منابع و پایگاه‌های دیگر بی‌نیاز شوند.

۳. کتاب‌شناسی طهور با نشانی www.book.tahoor.com

در tahoor.com پایگاه کتاب‌شناسی طهور، اطلاعات کتاب‌ها را با طبقه‌بندی شامل علوم قرآنی و تفسیر (۷۶ عنوان)، اخلاق و آداب و سنن (۲۸ عنوان)، کلام و عقاید (۱۲۵ عنوان)، فقه و اصول (۳۹ عنوان)، عرفان و تصوف (۳۶ عنوان)، فرق و ادیان (۹ عنوان)، معارف دینی و متفرقه (۸۶ عنوان) حدیث و حدیث‌شناسی (۱۷ عنوان)، سرگذشت‌نامه (۲۸ عنوان)، ادبیات و هنر (۱۹ عنوان)، تاریخ و جغرافیا (۱۸ عنوان)، علوم و فرهنگ (۳۱ عنوان) و فلسفه و منطق (۴۴ عنوان) ذخیره کرده‌ایم.

برای معرفی هر کتاب دو تا سه صفحه مطلب تدارک دیده شد که دربردارنده‌ی موضوع، تعریف کتاب، شخصیت و زندگی نویسنده، ساختار کتاب، در هر فصل درباره‌ی چه موضوعی بحث می‌شود، شناسنامه‌ی کتاب (نام کتاب، زمان چاپ، تعداد نسخ چاپی، نام نویسنده) و نام مترجم در صورت داشتن مترجم است. اگر افرادی درباره‌ی کتابی اظهارنظر کرده‌اند، آرای آنان را هم می‌آوریم. عکس جدید کتاب نیز ارائه می‌شود. ذیل این کتاب، اگر نویسنده آثار دیگری هم داشته باشد، نام او نیز می‌آید.

کتاب‌شناسی طهور می‌تواند مرجعی باشد برای آشنایی توصیفی با کتاب‌های گوناگون. در اینترنت این کار جدیدی است و با استقبال هم مواجه شده است. به‌ویژه که کار را براساس طبقه‌بندی موضوعی سامان داده‌ایم و یافتن کتاب‌های تخصصی

راحت شده است:

در این سایت، کمتر و به ندرت به کتاب‌های روز و در حاشیه توجه می‌شود.

۴. اعلام طهور، سایت نام‌های مشخص (اعلام) است، با

این نشانی: www.alaam.tahoor.com

اعلام در سایت طبقه‌بندی شده و تاکنون شامل اعلام طبقه‌بندی شده‌ی زیر است:

انبیاء، ۱۴ معصوم، فقها و اصولیون، فلاسفه، مورخان، محدثین، مفسران، عرفا، زمامداران، متکلمین، فرق و مکاتب، مکان‌ها، زمان‌ها، اقوام و قبایل، حوادث تاریخی، شعرا و ادبا. هدف مؤسسه این است که پایگاه اعلام طهور، به پایگاهی مرجع و مادر تبدیل شود.

برای هر یک از اعلام، اطلاعات اولیه تهیه شده است. آن‌چه درباره‌ی افراد آمده است، مربوط است به افراد با شخصیت‌های مثبت و منفی. اشخاصی را که از آن‌ها عکس داشته‌ایم، از عکسشان استفاده کرده‌ایم و اشخاصی که تألیفات و آثار مکتوب دارند، به آثارشان لینک می‌دهیم.

● برای تنوع بخشی می‌توانید از طراحی و نقاشی هم استفاده کنید، سبب جاذبه‌ی کارتان می‌شود.

○ پیشنهاد خوبی است. غیر از اشخاص، موضوع‌های دیگر باید مقتضی استفاده از طرح باشند. درباره‌ی مسائل نظری نمی‌توان این کار را کرد.

● اصل اقتضا درست است، اما اگر بتوانید طراح مسلط و باسواد پیدا کنید، درباره‌ی مسائل نظری نیز می‌شود این کار را کرد. تجربه‌ی مطبوعات را در دسترس دارید.

○ هزینه‌ی زیادی می‌طلبد.

● در حال معرفی پایگاه‌ها بودید. ادامه دهیم.

○ سایت کاربران: این سایت برای ایجاد ارتباط مستمر و پویا سامان یافته است تا کاربران محترم در فضایی علمی و سالم، پرسش‌های خود را درباره‌ی محتوای پایگاه اینترنتی طهور مطرح کنند. ما نیز به آنان پاسخ می‌دهیم. با این توضیح که

بسیاری از ترجمه‌های موجود از قرآن کریم، روان نیست و با قواعد زبان و ادبیات فارسی منطبق نشده است. لذا جای ترجمه‌ای که امکان ارتباط راحت را با فارسی‌زبانان فراهم آورد، خالی بود

اگر پاسخ پرسش آنان در سایت باشد، پرسشگر را بدان ارجاع می‌دهیم و اگر به اطلاعات دیگری نیاز دارد، تهیه می‌کنیم و در سایت قرار می‌دهیم.

البته برخی از کاربران، پرسش‌هایی خارج از وظایف مقرر و در چارچوب مؤسسه هم با ما در میان می‌گذارند. (برای مثال، مشکلات شخصی و خانوادگی). ما نیز تا حد ممکن با استفاده از مفاهیم دینی، پاسخ آنان را با هدف راهنمایی، آماده می‌کنیم.

● در حوزه‌ی فعالیت‌های قرآنی، چه کارهایی را سامان داده‌اید؟

○ در این حوزه، فعالیت‌های مؤسسه متنوع است:

الف) ترجمه‌ی قرآن طهور: در بررسی ترجمه‌های قرآن به این نتیجه رسیدیم که این ترجمه‌ها برای همه قابل استفاده نیستند. مردم نیز این موضوع را با مؤسسه در میان می‌گذاشتند.

● مشکل این ترجمه‌ها از نظر شما چیست؟

○ بسیاری از ترجمه‌های موجود از قرآن کریم، روان نیست و با قواعد زبان و ادبیات فارسی منطبق نشده است. لذا جای ترجمه‌ای که امکان ارتباط راحت را با فارسی‌زبانان فراهم آورد، خالی بود.

ابتدا گروه‌هایی تشکیل شد؛ یک گروه به نگارش فارسی مسلط هستند و به زبان عربی زیاد اشراف ندارند. این گروه کارشان انتقال مفاهیم قرآنی از عربی به فارسی است. گروه دوم که به زبان عربی مسلط‌اند، کار گروه اول را با متن قرآن تطبیق می‌دهند. برای مثال، معادل‌هایی را که گروه فارسی‌نویس، در نگارش خود به کار برده‌اند، با اصل واژه‌ی عربی می‌سنجند تا دریابند تا چه اندازه رسانای مفهوم معادل آن در قرآن است.

سایت خاصی هم برای ترجمه داریم و اکنون چند سوره از متن عربی قرآن را به همراه ترجمه‌ی فارسی در کنار هم در سایت قرار داده‌ایم. کار ترجمه ادامه دارد. در حال حاضر، گروه ویرایش، مشغول ویرایش نهایی ترجمه‌ی فارسی است. پس از آن که تمام قرآن به فارسی برگردانده شد، هم روی سایت قرار می‌گیرد. البته در قالب ترجمه به صورت کتاب هم چاپ و منتشر می‌شود.

● ترجمه‌ی ۳۰ جزء قرآن چه وقت به اتمام می‌رسد؟

○ همان‌طور که یادآور شده‌ام، در حال ویرایش نهایی کاریم.

امیدواریم کار تا سه ماه آینده خاتمه یابد.

● منظور شما از ترجمه به زبان فارسی، فارسی معیار رسمی است؟

○ فارسی معیار با توجه به حساسیت‌های ترجمه در کار قرآن موردنظر ماست.

● در حال حاضر حتی در غیر تهران، فارسی تهرانی را معیار کرده‌اند. در حالی که فارسی معیار رسمی و زبان ادبی غیر از آن است که در گویش تهرانی می‌شنویم. می‌دانیم که در مناطق گوناگون کشور، گویش‌های متعدد متفاوت رواج دارد.

○ فارسی معیار موردنظر ماست. تفاوت در مناطق در لحن و لهجه است و نه در زبان. براساس زبان فارسی معیار با ترجمه‌های موجود نمی‌توان ارتباط برقرار کرد.

وقتی ترجمه کامل شد و روی پایگاه اینترنتی قرار گرفت، آن‌گاه مشخص می‌شود که منظور ما چیست و ترجمه‌ی قرآن طهور با ترجمه‌های موجود چه تفاوت‌هایی دارد.

● اکنون از قرآن ترجمه‌های متفاوتی در بازار وجود دارد، اما بیش تر مردم به دو دلیل از ترجمه‌ی مرحوم الهی قمشه‌ای استفاده می‌کنند: وفور نسخ آن در بازار به سبب چاپ‌های متعدد توسط ناشران متفاوت، و ارتباط آسانی که مخاطبان می‌توانند با این ترجمه برقرار کنند، آن هم به دلیل ترجمه و تفسیر بودن آن.

○ در برخی از موارد ترجمه و شرح است که شرح را در پرانتز می‌آورد.

● آیا شما فقط آیات را به فارسی برگردانده‌اید یا از شیوه‌ی الهی قمشه‌ای هم بهره برده‌اید؟

○ ترجمه‌ی قرآن را براساس تفسیرالمیزان آغاز کردیم. در این مرحله نیز سعی داریم فقط ترجمه به فارسی باشد. اما در جاهایی توضیحاتی را برای خواننده می‌آوریم تا به درک بهتری از آیه یا موضوع موردنظر برسد. این توضیح نیز براساس تفسیرالمیزان اضافه می‌شود. تصمیم ما در مؤسسه بر این است که در آینده ترجمه‌های همراه با شرح آماده کنیم و در اختیار عموم قرار دهیم. قرار است برای هر آیه شرحی دو تا سه سطر تهیه شود. هدف از این کار، روشننگری بیشتر در مورد هر آیه است.